

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

S. Sayısı : 121

2918 Sayılı Karayolları Trafik Kanununun 137 nci Maddesinin (b) Bendinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve İçtüzüğü'nün 89 uncu Maddesine Göre Geri Verilen Muş Milletvekili Atilla Sin'in 13.10.1983 Tarihli ve 2918 Numaralı Karayolları Trafik Kanununun 3 üncü Maddesindeki İki Tanımın Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi ve İçişleri; Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonları Raporları (1/606, 2/78)

TC

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : K. K. Gn. Md. : 18/101-

168/02219

27.9.1984

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bakanlar Kurulunca 25.9.1984 tarihinde Yüce Meclise arzı kararlaştırılan «2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 137 nci Maddesinin (b) Bendinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı» ile genel ve madde gerekçesi ekte gönderilmiştir.

1918 sayılı Kanunun yürürlük tarihini 18.10.1984'den 8 ay sonraya kaydırmak amacıyla hazırlanmış olan tasarının, bahis konusu tarihten önce yürürlüğe girmesi gerektiğinden; Türkiye Büyük Millet Meclisi komisyonları ve Genel Kurulunda öncelik ve ivedilikle görüşülmesinin sağlanmasında fayda mütalaa edilmektedir.

Gereğini emirlerine arz ederim.

Turgut Özal

Başbakan

NOT : Gündemde bulunan 2/78 esas ve 96 sıra sayılı teklif, 1/606 esas numaralı tasarı ile birlikte mütalâa edilmek üzere Genel Kurulun 3.10.1984 tarihli 7 nci Birleşiminde İçtüzüğü'nün 89 uncu maddesine göre esas komisyona geri verilmişti.

GEREKÇE

2977 sayılı Yetki Kanunu çerçevesinde 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununda yer alan bazı bürokratik işlemlerin basitleştirilmesi çalışmalarına başlanılmıştır. Bir kanun hükmünde kararname ile düzenlenmesi düşünülen bu değişiklikler sebebi ile 2918 sayılı Kanuna göre bakanlıklarca çıkarılması gereken 15 yönetmeliğin hazırlık çalışmalarına ara verilmiştir. Bu sebeple 2918 sayılı Kanunun yürürlüğe gireceği 18.10.1984 tarihine kadar bu yönetmeliklerin çıkarılması mümkün görülmemektedir.

2918 sayılı yeni Karayolları Trafik Kanununun aksamadan uygulanabilmesini sağlamak ve

1. Karayolları Genel Müdürlüğüne muayene istasyonlarının kurulabilmesine imkân yaratmak,
2. 2918 sayılı Kanuna göre çıkartılması gereken yönetmelikleri hazırlayıp, yayımlamak,
3. Gerekli defter, belge ve formların basımı ve dağıtımını sağlamak,
4. Trafik personelinin intibak eğitimini gerçekleştirmek,
5. Kamuoyunun yeterince aydınlatılmasını sağlamak için çalışmalar yapmak,

Üzere, 2918 sayılı Kanunun yürürlük tarihi 18.10.1984 tarihinden 8 ay ileriye kaydırılmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — Genel gerekçede belirtilen amaçla 2918 sayılı Kanunun yürürlük tarihi 8 ay ileriye kaydırılmaktadır.

Madde 2. — Yürürlük maddesidir.

Madde 3. — Yürütme maddesidir.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

13.10.1983 tarihli ve 2918 numaralı Karayolları Trafik Kanununun 3 üncü Maddesindeki İki Tanımın Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifimiz gerekçesi ile birlikte birlikte sunulmuştur.

Gereğini rica ederiz.

Saygılarımızla.

Atilla Sin

Muş Milletvekili

GEREKÇE

6085 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 11.5.1953 tarihinde kabul edilmiş ve 4 yılda kademeli olarak yürürlük safhasına konulmuştu.

Ancak, tatbikatta görülen aksaklıklar nedeniyle 12.1.1961'de 232 sayılı Kanunla bir çok maddeleri ile 17.4.1961 tarihinde 5/1102 sayılı kararname ile yürürlüğe konulmuş bulunan trafik tüzüğü'nün de bir çok maddeleri 10.8.1963 tarihli ve 6/2050 sayılı kararname ile, 18.6.1965 tarih ve 6/4816 sayılı kararla söz konusu tüzüğü'nün yine bazı maddeleri kaldırılmış ve bazı maddeler eklenmiş, 27.3.1967 tarih ve 6/7858 sayılı kararla da minibüs (küçük otobüs) ile otobüs tanımları yapılmış ve nitekim en sonda 13.10.1983 tarih ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu tanımlar bölümünde de bu tanımlar yapılırken aynen 1967 yılı tanımlarından esinlenilmiş ve :

«Minibüs : Yapısı itibariyle sürücüsünden başka 8 ila 10 oturma yeri olan ve insan taşımak için imal edilmiş bulunan motorlu taşıttır».

«Otobüs : Yapısı itibariyle sürücüsünden başka en az 11 oturma yeri olan ve insan taşımak için imal edilmiş bulunan motorlu taşıttır.» «Trolleybüslerde bu sınıfa dahildir.» denilmektedir.

1967 yılında yapılan bu tanımlar o günün koşullarına göre yapılmış olup, günümüz koşulları nazarı itibara alınmamıştır. O günlerde Thames, Matador, Nysa, Wolksvagen gibi, ağırlıkları 1 150 Kg. ı geçmeyen, beygir güçleri ve taşıma sınırı 8 ila 10 kişilikti.

Fakat, 1973 yılında imalatı gerçekleştirilen Magirus-Deutz ve onu takip eden International, Peugeot gibi minibüslerin beygir güçleri 80 HP. net boş ağırlıkları 2 510 Kg. olduğu ve oturma yerlerinin -Taşıma sınırlarının ise normal ve düzenli olarak sürütüsünden başka 14 kişinin rahat bir şekilde seyahat edebildiği bu araçların son tanımlarında her nasılsa bu hususlar gözden kaçmış ve aynen 1967 yılında olduğu gibi tanımlar yapılmıştır.

Alım satım, plaka vergileri ve diğer kazanç vergileri bugünkü ağırlıklarla ve beygir güçlerine göre tahsil olunurken taşıma kapasitesinin hâlâ 1967 ve evvelki yıllarda olduğu gibi kalmış olması ve bırakılması hakikatlerle bağdaşmamaktadır.

Ödemelerimizin 3/4 ünün akaryakıtta yapıldığı ve dolara bağımlı olarak zorunlu bir halde arttığı ve artacağı ve hatta bu faturaların her geçen gün daha da ağırlaşacağı kaçınılmaz bir gerçektir. O nedenle, minibüs ve otobüs tanımlarının çağımız koşullarına uygun olarak mevcut minibüsler göz önüne alınarak Türkiye'miz geneline şamil olması bakımından yeniden tanımlanmasında zaruret görmekte ve bunun gerekliliğine inanmaktayız. Bu değişikliğin yapıldığı takdirde taşıma kapasitelerinin % 40 artacağı cihetle memleket ekonomimizi de olumlu yönde etkileyeceği kaçınılmazdır.

Bu cümleden olarak, Karayolları Trafik Yasasının bazı maddelerinde tadilat yapılacağı ve yapılacak bu tadilatla bu minibüs ve otobüs tanımlarının da ele alınarak tanımlanmasında zaruret görmekteyiz.

İçişleri Komisyonu Raporu

T. C.

Türkiye Büyük Millet Meclisi

İçişleri Komisyonu

Esas No. : 1/606

Karar No. : 31

3 . 10 . 1984

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 137 nci Maddesinin (b) Bendinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı ve gerekçesi ilgili Bakanlık temsilcilerinin de katılımı ile Komisyonumuzun 3.10.1984 günlü 1 inci birleşiminde incelenip görüşülmüştür.

Komisyonumuza sevk edilen söz konusu tasarının 1 inci Maddesinde 2918 sayılı Kanunun 137 nci maddesinde bir bendi göstermek için kullanılan (b) harfinin sehven yazıldığı görülerek bu yanlışlık Komisyonumuz tarafından «(c)» harfi yazılmak suretiyle düzeltilmiş ve bu değişikliğe paralel olarak tasarının adı da düzeltilmiştir.

Tasarının gerekçesi uygun görülerek diğer maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonuna sunulmak üzere saygı ile arz olunur.

Başkan
Necat Tunçsiper
Balıkesir

Başkanvekili
Nihat Akpak
Sakarya

Sözcü
Atilla Sin
Muş

Kâtip
İsmail Ügdül
Edirne

Üye
Metin Üstünel
Adana

Üye
Kadri Altay
Ertelemesine muhalifim.
Antalya

Üye
Muzaffer Aracu
Denizli

Üye
Ahmet Ata Aksu
Gaziantep

Üye
Namık Kemal Şentürk
İstanbul

Üye
Fazıl Osman Yöney
İstanbul

Üye
Süha Tanık
İzmir

Üye
Ziya Ercan
Konya

Üye
Salim Erel
Konya

Üye
Osman Doğan
Şanlıurfa

Bayındırlık - İmar, Ulaştırma, Turizm Komisyonu Raporu

T. C.
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Bayındırlık - İmar, Ulaştırma,
Turizm Komisyonu
Esas No. : 1/606, 2/78
Karar No. : 6

4 . 10 . 1984

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Komisyonumuz 4.10.1984 tarihinde toplanarak 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 137 nci maddesinin (b) bendinin değiştirilmesi hakkında Kanun tasarısı ile gündemin Kanun tasarısı ve teklifleriyle Komisyonlardan gelen diğer işler bölümününün 4 üncü sırasında yer alan «Muş Milletvekili Atilla Sin»'in Kanun teklifi Komisyonumuzda görüşülecek olan Kanun tasarısı ile birlikte görüşülmek üzere Genel Kuruldan İçtüzüğün 89 uncu maddesine göre geri alınmış ve neticede ilgili Hükümet Temsilcilerinde katılması suretiyle görüşülmüştür.

Tasarının başlığında (c) bendinin değiştirilmesi yerine İçişleri Komisyonunca da tespit edildiği üzere sehven (b) bendinin yazıldığı görülmüş, tasarının Kanun teklifi ile de aynı mahiyette müzakere edilmesi uygun görülerek başlığın «13.10.1983 Tarihli ve 2918 Sayılı Karayolları Trafik Kanununun 3 üncü Maddesindeki İki Tanımın ve 41 inci Maddesinin (a) Bendi ile 137 nci Maddesinin (c) Bendinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı» şeklinde yeniden düzenlenmiştir.

Teklifin 1 inci maddesi Komisyonumuzun 26.6.1984 tarihli toplantısında kabul edildiği şekilde; minibüs ve otobüslerin koltuk adedinin artırılması, toplu taşımacılıkta yurt ekonomisine katkıda bulunulması öngörülmüştür.

Komisyonumuz daha önce kabul ettiği bu maddeyi uygun müzakere ederek tasarı metnine dahil etmiş ve 1 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Teklifin 2 nci maddesiyle; 2918 sayılı Kanunun 41 inci maddesinin (a) bendini Komisyonumuz daha önce kabul ettiği bu maddeyi uygun mütalaa ederek tasarı metnine dahil etmiş ve 2 nci madde olarak aynen kabul etmiştir.

Tasarının 1 inci maddesinde; 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun yürürlüğe gireceği 18.10.1984 tarihine kadar Kanunla ilgili yönetmeliklerin çıkarılma güçlüğü göz önüne alınarak yürürlük tarihinin 8 ay uzatılması ön görülmüştür. Komisyonumuz bu maddeyi uygun ve yerinde mütalaa ederek 3 üncü madde olarak aynen kabul etmiştir.

Tasarının yürürlük ve yürütme maddeleri olan 2 nci ve 3 üncü maddeleri metne ilave edilen maddeler nedeniyle 4 ve 5 inci maddeler olarak kabul edilmiştir.

Genel Kurulun tasviplerine arz olunur.

Başkan
İbrahim Özdemir
İstanbul

Başkanvekili
Yaşar Albayrak
İstanbul

Sözcü
Recep Kaya
Bilecik

Kâtip
Ayhan Uysal
Çanakkale

Üye
Mehmet Erdal Durukan
Adana

Üye
Hüseyin Barlas Doğu
Ankara

Üye
Osman Esgin Tipi
Aydın

Üye
Münir Sevinç
Eskişehir

Üye
Tevfik Bilal
Hatay

Üye
B. Doğançan Akyürek
İstanbul

Üye
Arişe Necla Tekinel
İstanbul

Üye
İşıl Saygın
İzmir

Üye
Altınok Esen
Konya

Üye
Ali Mazhar Haznedar
Ordu

MUŞ MİLLETVEKİLİ ATILLA SİN'İN TEKLİFİ

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

13.10.1983 Tarihli ve 2918 Numaralı Karayolları Trafik Kanununun 3 üncü Maddesindeki İki Tanımın Değiştirilmesi Hakkında Kanun Teklifi

2918 Sayılı Karayolları Trafik Kanununun 137 nci Maddesinin (b) Bendinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 2918 Numaralı Karayolları Trafik Kanununun 3 üncü maddesindeki İki tanım aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Minibüs : Yapısı itibarıyla sürücüsünden başka sekiz ila ondört oturma yeri olan ve insan taşımak için imal edilmiş bulunan motorlu taşıttır.

Otobüs : Yapısı itibarıyla sürücüsünden başka en az onbeş oturma yeri olan ve insan taşımak için imal edilmiş bulunan motorlu taşıttır. Trolleybüslerde bu sınıfa dahildir.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 1. — 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 137 nci maddesinin (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«b. — Diğer maddeleri de bu Kanunun yayımı tarihinden 20 ay sonra.»

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**İÇİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ
METİN**

2918 Sayılı Karayolları Trafik Kanununun 137 nci Maddesinin (c) Bendinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 137 nci maddesinin (c) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«c) Diğer maddeleri de bu Kanunun yayımı tarihinden 20 ay sonra,»

MADDE 2. — Tasarının 2 nci Maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

**BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE
TURİZM KOMİSYONUNUN KABUL
ETTİĞİ METİN**

13.10.1983 Tarihli ve 2918 Sayılı Karayolları Trafik Kanununun 3 üncü Maddesindeki İki Tanımın ve 41 inci Maddesinin (a) Bendi ile 137 nci Maddesinin (c) Bendinin Değiştirilmesi Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 2918 Numaralı Karayolları Trafik Kanununun 3 üncü maddesindeki iki tanım aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Minibüs : Yapısı itibariyle sürücüsünden başka sekiz ila ondört oturma yeri olan ve insan taşımak için imal edilmiş bulunan motorlu taşıttır.

Otobüs : Yapısı itibariyle sürücüsünden başka en az onbeş oturma yeri olan ve insan taşımak için imal edilmiş bulunan motorlu taşıttır. Trolleybüsler de bu sınıfa dahildir.

MADDE 2. — 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 41 inci maddesinin (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

a) Yaş şartı :

A₁ Sınıfı sürücü belgesi alacakların 17,

A₂, B, C, F, G ve H sınıfı sürücü belgesi alacakların 18, ancak; ticari amaçla yolcu taşıyan minibüs türündeki vasıtaları kullanan sürücülerin en az 21, Yaşını bitirmiş,

D ve E sınıfı sürücü belgesi alacakların ise 22 yaşını bitirmiş ve en az 2 yıllık C sınıfı sürücü belgesine sahip olmaları,

MADDE 3. — İçişleri Komisyonunun kabul ettiği 1 inci Madde 3 üncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Tasarının 2 nci Maddesi 4 üncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Muş Milletvekili Altın Sin'in Teklifi

Hükümetin Teklifi

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

25.9.1984

Başbakan
T. Özal

Devlet Bakanı - Başbakan Yard. V.
V. Arıkan

Devlet Bakanı
S. N. Türel

Devlet Bakanı
A. K. Alptemoçin

İçişleri Bakanı
A. Tanrıyar

Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bakanı
M. V. Dinçerler

Ulaştırma Bakanı
V. Atasoy

Sanayi ve Ticaret Bakanı
H. C. Aral

Devlet Bakanı
K. Oksay

Devlet Bakanı
A. Tenekeci

Adalet Bakanı
M. N. Eldem

Dışişleri Bakanı V.
A. M. Yılmaz

Bayındırlık ve İskân Bakanı
İ. S. Giray

Tarım, Orman ve Köy İşleri Bakanı
H. H. Doğan

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı
C. Büyükbaş

Devlet Bakanı
A. M. Yılmaz

Devlet Bakanı
İ. Özdağlar

Millî Savunma Bakanı
Z. Yavuztürk

Maliye ve Gümrük Bakanı
V. Arıkan

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı
M. Aydın

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı
M. Kalemli

Kültür ve Turizm Bakanı
M. M. Taşçıoğlu

İçişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin

MADDE 3. — Tasarının 3 üncü Maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonunun Kabul Ettiği Metin

MADDE 5. — Tasarının 3 üncü Maddesi 5 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.